

**Správa o plnení úloh zahraničnej a európskej politiky
Slovenskej republiky v roku 2013**

Obsah

Úvod	2
1. Aktívna európska politika	3
2. Bilaterálna spolupráca v regionálnom a európskom kontexte	6
<i>Susedné štáty</i>	7
<i>Ďalšie európske krajiny</i>	8
3. Vonkajšie vzťahy EÚ a bilaterálna spolupráca s ďalšími partnermi	9
<i>Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika EÚ</i>	9
<i>Západný Balkán a Turecko</i>	10
<i>Východné partnerstvo</i>	11
<i>Transatlantické vzťahy</i>	12
<i>Vzťahy s Ruskou federáciou</i>	12
<i>Ázia a Tichomorie</i>	13
<i>Blízky a Stredný východ, Afrika</i>	14
<i>Latinská Amerika a Karibik</i>	14
4. Podpora ekonomických záujmov	15
<i>Medzinárodné ekonomické organizácie a finančné inštitúcie</i>	17
5. Bezpečný a demokratický svet	18
<i>Severoatlantická aliancia</i>	18
<i>Spoločná bezpečnostná a obranná politika EÚ</i>	19
<i>Efektívny multilateralizmus. Reakcia na globálne výzvy a hrozby</i>	19
<i>Rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc</i>	20
<i>Ochrana ľudských práv</i>	21
6. Otvorené ministerstvo a služby občanom	22
<i>Konzulárna pomoc</i>	22
<i>Verejná a kultúrna diplomacia</i>	23
<i>Koordinácia jednotnej prezentácie SR v zahraničí</i>	24
<i>Spolupráca s mimovládnyim neziskovým sektorom</i>	24
<i>Slováci žijúci v zahraničí</i>	25
7. Profesionálna zahraničná služba	25

V roku 2013 si **Slovenská republika** pripomenula **dvadsiate výročie svojho vzniku**. Uvedené výročie bolo impulzom aj pre zhodnotenie dvoch dekád existencie samostatného štátu vo viacerých oblastiach, vrátane pôsobenia na medzinárodnej scéne. Z pohľadu rezortu diplomacie sa dá hovoriť o **trojitej transformácii našej krajiny a jej zahraničnej politiky**, ktorú možno spätne hodnotiť ako úspešný proces.

Pred dvadsiatimi rokmi nás viedla vízia členstva v euroatlantických integračných zoskupeniach, dnes túto víziu pomáhame naplňať iným. **Plnohodnotná integrácia v Európskej únii** umožňuje SR participovať na najdôležitejších diskusiách a podieľať sa na ďalšom formovaní európskeho projektu. Už teraz sa SR intenzívne pripravuje na prevzatie dôležitej úlohy – historicky prvého predsedníctva v Rade EÚ. Pred dvadsiatimi rokmi SR hľadala strategických spojencov v oblasti bezpečnosti, dnes má vďaka **členstvu v Severoatlantickej aliancii** najvyššiu možnú mieru bezpečnostných garancií a aktívne prispieva k rozširovaniu priestoru bezpečnosti a stability. Slovenskí diplomati, vojenský i civilní experti pôsobia vo viacerých operáciách medzinárodného krízového manažmentu pod vedením OSN, EÚ a NATO. Slovenská diplomacia je aktívna v dôležitej agende reformy bezpečnostného sektora. Pred dvadsiatimi rokmi pomoc smerovala k nám, dnes je SR **etablovaným donorom** poskytujúcim nielen finančnú a materiálnu **rozvojovú pomoc**, ale aj cennú expertízu pri transformácii a reformách.

Predkladaný materiál odráža postavenie, ktoré SR dosiahla na medzinárodnej scéne za dve dekády samostatnej existencie, a vyhodnocuje **spôsob a mieru naplnenia cieľov a úloh v oblastiach zahraničnej a európskej politiky v uplynulom roku**.

V časti „Aktívna európska politika“ sú priblížené **nosné aktivity SR na pôde EÚ**. Rok 2013 bol rokom finančnej a menovej stabilizácie, keď opatrenia prijaté v predchádzajúcom období začali prinášať očakávané výsledky. Pozitívny posun nastal aj v diskusiách o prehlbovaní a rozvoji Hospodárskej a menovej únie, a to najmä v otázke bankovej únie (*dohoda o Jednotnom mechanizme bankového dohľadu*) a posilňovania jej sociálnej dimenzie. Dohoda o Viacročnom finančnom rámci na roky 2014 - 2020 prináša viaceré dobré správy pre SR: navýšenie národnej alokácie pre politiku súdržnosti, zjednodušenie podmienok čerpania európskych fondov, či možnosť navýšenia priamych platieb pre poľnohospodárov.

Druhá a tretia časť Správy približuje **hlavné momenty v bilaterálnej spolupráci v regionálnom, európskom a širšom kontexte**. Zvýšená pozornosť je venovaná tradičným profilovým témam zahraničnej politiky SR – **západnému Balkánu a Východnému partnerstvu**. V tejto súvislosti Správa reflektuje viacero pozitívnych momentov uplynulého roka: pokrok v normalizácii vzťahov medzi Belehradom a Prištinou, rozhodnutie EÚ o začatí prístupových rokovaní so Srbskom, vstup Chorvátska do EÚ, či parafovanie asociačných dohôd s Moldavskom a Gruzínskom. Rok 2013 však zároveň ponechal veľký otáznik nad ďalším smerovaním politickej asociácie a ekonomickej integrácie medzi EÚ a Ukrajinou.

V oblasti **podpory ekonomických záujmov** sa uplynulý rok niesol v znamení implementácie nového modelu ekonomickej diplomacie, ktorého hlavným cieľom je zefektívnenie komunikácie a reálnej spolupráce medzi podnikateľskou sférou a vládou SR. Hlavnou inštitucionálnou platformou bola Rada vlády SR pre podporu exportu a investícií. S cieľom posilnenia interakcie s podnikateľmi MZVaEZ SR (spolu)organizovalo celý rad podujatí zameraných na vytváranie príležitostí pre podnikanie v zahraničí. Popri posilnení

siete ekonomických diplomatov v kľúčových teritóriách z hľadiska hospodárskej spolupráce a potenciálu jej zintenzívnenia (*osobitne európske krajiny*) sa ekonomická diplomacia SR zamerala aj na podporu diverzifikácie exportu SR na mimoeurópske trhy (*Rusko, krajiny juhovýchodnej Ázie, Latinskej Ameriky a združenia GCC - Gulf Cooperation Council*).

Aktivity SR na pôde **medzinárodných organizácií** smerujúce ku upevňovaniu **bezpečnosti, stability a prosperity** vo svete a **posilňovaniu demokracie a ľudských práv** sú priblížené v piatej časti Správy. Ocenením desiatich rokov angažovania v rozvojovej oblasti bolo minuloročné prijatie SR do Výboru OECD pre rozvojovú pomoc. Doterajšie skúsenosti slovenskej **oficiálnej rozvojovej pomoci** boli pretavené do jej novej strednodobej stratégie na roky 2014 - 2018. V agende **reformy bezpečnostného sektora** boli aktivity, ktoré realizuje SR, pozitívne hodnotené aj v druhej komplexnej správe generálneho tajomníka OSN k tejto problematike. V oblasti **vnútroštátnej koordinácie ľudskoprávných politík** bolo pozitívnym momentom uplynulého roku zintenzívnenie inkluzívneho a participatívneho dialógu s občianskou spoločnosťou.

Predkladaný materiál venuje priestor aj jednému z nosných pilierov činnosti MZVaEZ SR – **konzulárnym službám a ochrane záujmov občanov**. Súčasťou bilancie uplynulého roka sú pozitívne výsledky vo viacerých komplikovaných prípadoch konzulárnej asistencie. Pozornosť rezortu diplomacie sa kontinuálne sústreďovala na zvyšovanie štandardov a dostupnosti poskytovaných služieb. Novinkou roka 2013 bolo spustenie mobilnej aplikácie Svetobežka, ktorá obsahuje praktické rady ako postupovať v núdzových situáciách v zahraničí, a zavedenie zasielania bezplatnej informačnej SMS pri prekročení štátnej hranice s kontaktmi na príslušný zastupiteľský úrad SR.

Správa o plnení úloh zahraničnej a európskej politiky Slovenskej republiky v roku 2013 prirodzene nemá ambíciu komplexne a taxatívne pokryť všetky zahraničnopolitické aktivity SR, bilaterálne relácie s jej partnermi, či dianie na pôde EÚ a medzinárodných organizácií, ktorých je SR členom. **Materiál odráža hlavné výzvy, riziká a otázky, s ktorými boli SR, EÚ a celé medzinárodné spoločenstvo konfrontované, a približuje dosiahnuté výsledky.** Správa vychádza zo Zamerania zahraničnej politiky Slovenskej republiky na rok 2013, ktoré schválila vláda SR 9. januára 2013 (uznesenie č. 12/2013), a príslušných častí Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2012 - 2016.

1. Aktívna európska politika

Aktívne pôsobenie v EÚ, pragmatické presadzovanie národných záujmov a podpora prehlbovania integračného projektu v súlade so zásadami zodpovednosti a solidarity boli aj v uplynulom roku základným východiskom smerovania politiky SR v európskych otázkach.

Na európskej pôde ako aj v rámci vlastnej hospodárskej politiky SR jednoznačne podporovala kroky smerujúce k **prekonaniu hospodárskej a finančnej krízy**. Európsky mechanizmus pre stabilitu, Fiškálna dohoda, či aktivity Európskej centrálnej banky na finančných trhoch sa v roku 2013 ukázali ako účinné opatrenia. SR v plnej miere participovala na **prehlbovaní a rozvoji projektu Hospodárskej a menovej únie (HMÚ)**, a to vo všetkých štyroch pilieroch. Pri budovaní bankovej únie sa SR na úrovni Rady EÚ podieľala na finalizácii Jednotného mechanizmu bankového dohľadu a na dosiahnutí dohody o Jednotnom mechanizme na riešenie krízových situácií v bankovom sektore. V prípade

jednotného mechanizmu dohľadu sa SR podarilo do výslednej dohody presadiť rovnocennosť všetkých členských štátov pri rozhodovaní (jeden členský štát – jeden hlas). Z politického pohľadu je v súvislosti s jednotným mechanizmom na riešenie krízových situácií bánk kľúčové najmä skoršie spustenie nástroja záchrany pomocou vnútorných zdrojov bánk (tzv. bail-in) už od roku 2016 a prijímanie rezolučných rozhodnutí, ktoré je z pohľadu domovských aj hostiteľských (home – host) členských štátov vybalansované. Pri ďalších komponentoch HMÚ venovala SR pozornosť predovšetkým zefektívneniu fiškálneho rámca a posilneniu **sociálnej dimenzie HMÚ**, s dôrazom na využívanie existujúcich mechanizmov a rozdelenie kompetencií. V diskusiách o nových návrhoch týkajúcich sa mechanizmu solidarity SR zdôrazňovala, aby tieto nevedli k ohrozeniu naplnenia národných rozpočtových cieľov. V súvislosti s **posilňovaním demokratickej legitimacy** SR aktívne podporovala komunitárny prístup tam, kde boli inštitúciám EÚ zverené právomoci na dosahovanie spoločných cieľov, so snahou o dodržiavanie zásad subsidiarity.

Pozornosť slovenskej diplomacie bola venovaná úvahám o kreovaní **budúcej architektúry EÚ**, kde SR podporovala konštruktívne a realistické návrhy, zdôrazňujúc, že v súčasných podmienkach EÚ nedokáže realizovať zásadné zmeny nad rámec existujúcej legislatívy. Európsky integračný projekt však prešiel počas uplynulých dvoch dekád dynamickým vývojom a isté prehodnotenie legislatívnych postupov a princípu subsidiarity a proporcionality je na mieste. V tomto duchu SR pristupovala aj k iniciatívam Európskej komisie a niektorých členských štátov.

Jedným z najdôležitejších výsledkov presadzovania záujmov SR a jej dôsledného angažovania na pôde EÚ boli výsledky dohody o **Viacročnom finančnom rámci (VFR)** na roky 2014 - 2020. Národná alokácia v rámci politiky súdržnosti určená pre SR sa zvýšila o 10 % v porovnaní s predchádzajúcim VFR, a to aj napriek tomu, že v celkovom objeme politiky súdržnosti došlo v novom VFR k reálnemu poklesu prostriedkov o 8,5 %. SR sa podarilo dosiahnuť priaznivejšie podmienky čerpania európskych štrukturálnych a investičných fondov, vrátane zachovania súčasnej úrovne spolufinancovania pre najmenej rozvinuté regióny. SR dosiahla navýšenie prostriedkov na odstavovanie dvoch blokov jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice z pôvodných 118 mil. EUR na 225 mil. EUR, ako aj možnosť navýšenia priamych platieb pre poľnohospodárov prostredníctvom vyššieho presunu prostriedkov z rozvoja vidieka. V úzkej koordinácii s vyšehradskými krajinami SR aktívne prispela k dosiahnutiu dohody o reforme Spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorá povedie k postupnému vyrovnávaniu rozdielov v priamych platbách medzi členskými štátmi. V uplynulom roku SR pripravovala návrh **Partnerskej dohody na roky 2014 - 2020**, ktorá je strategickým dokumentom určujúcim rámec využívania finančných prostriedkov štrukturálnych fondov. Koncentruje sa na päť prioritných oblastí financovania: (1.) Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie; (2.) Moderná a profesionálna verejná správa; (3.) Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce; (4.) Efektívne a účinné využívanie prírodných zdrojov; (5.) Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť. V nadväznosti na Partnerskú dohodu prebiehala príprava operačných programov.

Pokiaľ ide o programové obdobie 2007 - 2013, SR sa v spolupráci s Rumunskom podarilo presadiť možnosť čerpať prostriedky zo štrukturálnych fondov o jeden rok dlhšie pre záväzky rokov 2011 a 2012 (**zmena pravidla n+2 na n+3**), čím sa znížilo riziko automatického vrátenia nevyčerpaných prostriedkov do rozpočtu EÚ.

Mimoriadna pozornosť vlády SR bola aj na európskej pôde venovaná problematike boja proti **nezamestnanosti**, osobitne mladých ľudí. SR aktívne participovala na medzinárodných fórach venovaných hľadaniu riešení, vrátane stretnutí na úrovni hláv štátov a vlád členských štátov EÚ v Berlíne (júl) a Paríži (november), prezentovala svoje

skúsenosti pri realizácii projektov na podporu zamestnanosti mladých z realokovaných fondov EÚ. Členské štáty sa v boji proti nezamestnanosti mladých ľudí prihlásili k odporúčaniam Rady o zavedení tzv. Záruk pre mladých a v rámci dohody o VFR bol na riešenie tejto otázky vyčlenený balík 6 mld. EUR, pričom SR by mohla využiť 144 mil. EUR.

S vedomím, že výkonná infraštruktúra spájajúca Európu a jej regióny je predpokladom pre fungovanie vnútorného trhu, zabezpečenie dlhodobého hospodárskeho rastu a zvýšenie konkurencieschopnosti, SR v uplynulom roku prispela k finalizácii nariadení o usmerneniach pre **transeurópske siete v sektorech dopravy, energetiky a telekomunikácií** (TEN-E, TEN-T a TEN-Tele). Tieto usmernenia vytvárajú rámec pre Projekty spoločného záujmu, medzi ktoré sa aj vďaka intenzívnej spolupráci vyšehradských krajín podarilo presadiť projekty mimoriadneho významu pre SR v oblasti elektroenergetiky (prepojenia elektrizačných sústav SR a Maďarska), plynárenstva (prepojenia SR s Maďarskom a Poľskom) a dodávok ropy (prepojenie SR a Rakúska, zvýšenie kapacity ropovodu Adria). Predpoklady pre urýchlenie investovania v oblasti transeurópskych sietí v období rokov 2014 - 2020 vytvára schválený finančný Nástroj na prepojenie Európy v objeme 33 mld. EUR.

V oblasti **energetickej politiky EÚ** sa do záverov májovej Európskej rady vďaka spoločnému postupu vyšehradských krajín podarilo presadiť viacero dôležitých návrhov, ako napr. spolufinancovanie energetickej efektívnosti zo zdrojov politiky súdržnosti, či zmienku o dôležitosti technickej bezpečnosti prevádzky prenosových sústav, ktorá je nevyhnutnou podmienkou plnej integrácie obnoviteľných zdrojov energie. SR rovnako akcentovala potrebu ochrany tzv. zraniteľných skupín zákazníkov v súvislosti s vysokými cenami energií a význam jadrovej energie ako dôležitej časti energetickeho mixu.

Prioritou v oblasti **obchodnej politiky EÚ** bolo získanie lepšieho prístupu k najväčším a najrýchlejšie rastúcim ekonomikám sveta, a to najmä prostredníctvom ambiciózných obchodných dohôd. Pozornosť bola venovaná pokračovaniu negociácií smerujúcich k uzatvoreniu bilaterálnych a regionálnych dohôd o voľnom obchode so strategickými partnermi (USA, Kanada, Japonsko, India), vybranými krajinami zoskupenia ASEAN (Association of South-East Asian Nations), či krajinami združenia GCC (Gulf Cooperation Council).

V záujme zefektívnenia **koordinácie prierezových európskych politík**, ktorá v súlade s novelizáciou kompetenčného zákona prešla na rezort diplomacie, MZVaEZ SR pripravilo revíziu systému koordinácie a tvorby stanovísk k návrhom legislatívnych aktov EÚ. Došlo tak k prispôsobeniu legislatívneho procesu podmienkam vytvoreným Lisabonskou zmluvou, vrátane lepšej úpravy mechanizmu spolupráce vlády SR a NR SR. Jednou zo zmien je umožnenie účasti zástupcov neštátneho sektora na zasadnutiach rezortných koordinačných skupín a ukotvenie povinnosti zaraďovať návrhy predbežných stanovísk k návrhom legislatívnych aktov EÚ do medzirezortného pripomienkového konania. Vytvorením väčšieho priestoru pre vstup sociálnych partnerov do procesu tvorby stanovísk k návrhom aktov EÚ dochádza k naplneniu ďalšieho so zámerov vlády SR vyplývajúcich z jej programového vyhlásenia. V rámci konaní o porušení zmluvy MZVaEZ SR v spolupráci s ďalšími rezortmi vlády aktívnym spôsobom pristupovalo ku koordinácii odpovedí SR na oficiálne akty Európskej komisie.

V rámci **komunikácie európskych tém verejnosti** spolupracovalo MZVaEZ SR so Zastúpením Európskej komisie v SR a Informačnou kanceláriou Európskeho parlamentu v SR. Z prostriedkov programu „Partnerstvo v oblasti riadenia“ boli zrealizované viaceré

projekty (kultúrno-spoločenské podujatie ku Dňu Európy v Košiciach, učebnica o EÚ pre študentov stredných škôl a pod.) a pokračovala príprava nových aktivít na rok 2014, ktorých ťažiskom bude vyhodnotenie desiatich rokov členstva SR v EÚ a informovanie o európskych otázkach najmä v kontexte volieb do Európskeho parlamentu.

V roku 2013 MZVaEZ SR v spolupráci s partnermi z mimovládneho neziskového sektora obnovilo činnosť **Národného konventu o EÚ**, ktorého úlohou je zapojiť do diskusií o aspektoch nášho členstva rôzne segmenty spoločnosti a napomáhať tak formovanie konsenzuálnych národných pozícií. Diskusia v rámci pravidelných zasadnutí troch pracovných skupín bola venovaná perspektívam prehlbovania integrácie EÚ, zhodnoteniu desiatich rokov členstva SR v EÚ a výzvam v súvislosti s prípravou a výkonom predsedníctva SR v Rade EÚ v druhej polovici roka 2016.

V súvislosti s **prípravou na predsedníctvo SR v Rade EÚ** uzavrel rok 2013 prvú, iniciačnú fázu. Vláda SR schválila „Národný program vzdelávania“ pre zamestnancov štátnej správy, ktorí budú aktívne participovať na výkone predsedníctva. V oblasti zabezpečenia ľudských zdrojov rezort diplomacie pristúpil k budovaniu databázy expertov. MZVaEZ SR venovalo intenzívnu pozornosť príprave organizačno-logistického zabezpečenia predsedníctva, vrátane riešenia priestorových kapacít Stáleho zastúpenia SR pri EÚ v Bruseli. Vláda SR schválila analýzu výdavkov na zabezpečenie predsedníctva. V politickej rovine iniciovalo MZVaEZ SR podpis politickej deklarácie predstaviteľov parlamentných politických strán, v ktorej signatári potvrdili potrebu súčinnosti a hľadania konsenzu s cieľom zabezpečiť kontinuitu príprav predsedníctva aj po predpokladaných parlamentných voľbách v SR na jar 2016.

2. Bilaterálna spolupráca v regionálnom a európskom kontexte

Jedným z kľúčových zahraničnopolitických podujatí organizovaných v SR v roku 2013 bol **18. summit prezidentov krajín strednej, východnej a juhovýchodnej Európy** (jún). Pozvanie hostiteľa, prezidenta SR, prijali predseda predsedníctva Bosny a Hercegoviny a prezidenti Albánska, Bulharska, Českej republiky, Čiernej Hory, Estónska, Chorvátska, Litvy, Lotyšska, Macedónska, Moldavska, Poľska, Rakúska, Rumunska, Slovinska a Ukrajiny. Na podujatí sa zúčastnili aj predseda Európskej rady a vrcholná predstaviteľka Kosova. Účastníci summitu sa venovali aktuálnym politickým a ekonomickým otázkam v regionálnom a celoeurópskom kontexte.

Prirodzenou a dlhodobou prioritou zahraničnej politiky SR je rozvoj dobrých susedských vzťahov, a to aj v širšom stredoeurópskom priestore. V centre pozornosti slovenskej diplomacie bola aj v roku 2013 participácia na aktivitách **Vyšehradskej skupiny** (V4). Nosnými oblasťami spolupráce bolo posilnenie vnútornej kohézie, energetickej bezpečnosti, dopravnej infraštruktúry a vybraných aspektov obrannej politiky. Počas bratislavskej konferencie GLOBSEC (apríl) bola predstavená spoločná deklarácia ministrov zahraničných vecí, ktorá potvrdila záujem zoskupenia o zvýšenie účinnosti, viditeľnosti a vplyvu Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ, posilnenie obranných spôsobilostí EÚ, európskeho obranného priemyslu a jeho výskumno-vývojovej základne. Predsedovia vlád krajín V4 schválili na záver poľského predsedníctva (jún) cestovnú mapu pre vytvorenie integrovaného trhu s plynom. Na októbrovej schôdzke v Budapešti lídri V4 zdôraznili princíp solidarity v oblasti energetiky a dohodli sa na vytvorení spoločnej stratégie spolupráce v oblasti obrany.

Rok 2013 sa vyznačoval intenzívnymi kontaktmi vyšehradských krajín s externými partnermi vo formáte **V4+**. V marci sa vo Varšave konal prvý summit lídrov V4, Nemecka a Francúzska (formát V4+W3) so zameraním na Spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku EÚ a spoločný postup v boji proti následkom hospodárskej a finančnej krízy. Japonský premiér Šinzó Abe prijal pozvanie na schôdzku premiérov V4 vo Varšave (jún), počas ktorej účastníci definovali prioritné oblasti spolupráce na ďalšie obdobie, s dôrazom na oblasť vedy, výskumu a podporu transformačných procesov v krajinách Východného partnerstva. Historicky prvé ministerské stretnutie s partnermi zo severských a baltských štátov vo formáte V4+NB8 (február) naštartovalo dialóg zameraný na presadzovanie pragmatickej regionálnej spolupráce (najmä v oblasti energetickej a dopravnej infraštruktúry) a hľadanie ciest vedúcich k posilneniu hospodárskeho rastu a rastu zamestnanosti.

Počas **predsedníctva SR v Medzinárodnom vyšehradskom fonde** (január - december 2013) bolo schválených viac ako 350 projektov mimovládnych neziskových organizácií z krajín regiónu a poskytnutých viac ako 100 štipendií pre študentov z krajín V4, západného Balkánu a Východného partnerstva.

V uplynulom roku SR posilnila bilaterálnu spoluprácu s európskymi partnermi. S predstaviteľmi **členských štátov EÚ** prebiehal intenzívny dialóg na európske témy. Návštevy predstaviteľov SR boli často spojené s radom prezentačných aktivít, ktoré sa sústreďovali najmä na aktívne vyhľadávanie a podporu prílevu priamych zahraničných investícií, rozvoj obchodu a transfer know-how. Rok 2013 bol využitý na pripomenutie 20. výročia nadviazania diplomatických stykov. S viacerými krajinami boli uzatvorené bilaterálne dohody o zastúpení vo vízovom konaní.

Susedné štáty¹

Výnimočnosť vzťahov s **Českou republikou** podčiarkli podujatia k 20. výročiu vzniku samostatných republík (konferencie „Česi a Slováci: dvadsať rokov spolupráce samostatných štátov a ich pôsobenie v EÚ a NATO“ (Praha, január, za účasti predsedu NR SR) a „Dvadsať rokov samostatnej českej a slovenskej diplomacie“ (Praha, február, za účasti podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR)). Bilaterálna relácia sa vyznačovala vysokou frekvenciou kontaktov, vrátane najvyššej politickej úrovne (o. i. rozlúčková návšteva českého prezidenta Václava Klauza, február; nástupná návšteva českého prezidenta Miloša Zemana, apríl). Intenzívne kontakty pokračovali v ekonomickej oblasti, energetike, či cezhraničnej spolupráci. Významným krokom bol podpis Zmluvy o vzájomnom uznávaní rovnocennosti dokladov o vzdelaní. Zastupovanie v konzulárnych záležitostiach v zahraničí bolo rozšírené o ďalšie krajiny (riešenie vízových otázok v Libanone a na Cypre).

Dôraz vo vzťahoch s **Maďarskom** bol kladený na rozvoj pozitívnej agendy spočívajúcej v prehlbovaní spolupráce na všetkých úrovniach pri zachovaní pragmatického hľadania riešení otvorených otázok. Po deviatich rokoch sa uskutočnila oficiálna návšteva prezidenta SR v Maďarsku (február). Významnou udalosťou bolo spoločné rokovanie predstaviteľov oboch vlád v Budapešti (júl), ktoré prinieslo konkrétne dohody v oblasti posilnenia dopravnej a energetickej infraštruktúry s výhľadom do roku 2020, ako aj dohodu o spolupráci v oblasti regionálneho rozvoja na úrovni vyšších územných celkov. SR navštívil maďarský minister zahraničných vecí (marec). Intenzívne prebiehala práca zmiešaných

¹ Vzťahy s Ukrajinou sú pokryté v časti „Vonkajšie vzťahy EÚ a bilaterálna spolupráca s ďalšími partnermi / Východné partnerstvo“.

komisií ako mechanizmu podporujúceho napĺňanie Základnej zmluvy a riešenie otvorených otázok. Pokračoval expertný dialóg o otázkach dvojakeho občianstva.

Dlhodobý deklarovaný charakter strategického partnerstva s **Poľskou republikou** bol potvrdený závermi prvého spoločného rokovania vlád v Poprade (marec) a podaním spoločnej prihlášky na Zimné olympijské hry v roku 2022 (november). Bilaterálne kontakty potvrdili, že prioritou oboch krajín zostáva dobudovanie modernej dopravnej cezhraničnej infraštruktúry.

Dôležitým impulzom v **slovensko-rakúskej relácii** bola oficiálna návšteva predsedu vlády SR v Rakúsku (január), v rámci ktorej bolo dohodnuté konanie 1. Slovensko-rakúskeho ekonomického fóra (s predbežným termínom na jar 2014). Pokračovalo využívanie rakúskej expertízy v oblasti duálneho vzdelávania, podpory inovácií a internacionalizácie malých a stredných podnikov.

Ďalšie európske krajiny

Vzťahy medzi SR a **Nemeckou spolkovou republikou** sa vyznačovali vysokou intenzitou politického dialógu, s akcentom na podporu rozvoja hospodárskej spolupráce. Dôležitým motívom bilaterálnej relácie bolo hľadanie spoločných pozícií v európskych záležitostiach, osobitne vo vzťahu k agende Východného partnerstva. Zo stykových aktivít možno spomenúť návštevu predsedu Nemeckého spolkového snemu v SR (máj), viaceré pracovné návštevy predsedu vlády SR (apríl, máj, júl), podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (január, február, jún, október) a podpredsedu vlády a ministra financií SR (január).

Historickým vrcholom slovensko-**francúzskych vzťahov** od vzniku samostatnej SR bola oficiálna návšteva francúzskeho prezidenta v SR (október). Jedným z jej substantívnych výsledkov bol podpis Akčného plánu strategického partnerstva na roky 2013 - 2018, ktorý konkretizuje bilaterálnu spoluprácu v oblastiach zahraničnej politiky, hospodárstva, obchodu, energetiky, obrany, spravodlivosti, vnútra a administratívy, školstva, vedy, univerzitného vzdelávania a kultúry. V sledovanom období sa uskutočnila návšteva predsedu vlády SR (apríl) a predsedu NR SR (júl) vo Francúzsku a návšteva francúzskeho ministra európskych záležitostí v SR (február).

Dobrá úroveň vzťahov so **Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska** bola potvrdená počas návštevy podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v Londýne (február). Európsku politiku ovplyvňovali viaceré iniciatívy Spojeného kráľovstva a téma „Balance of Competences Review“ dominovala aj v bilaterálnych rozhovoroch. Osobitnú pozornosť venovala slovenská diplomacia vzhľadom na vysoký počet občanov SR žijúcich v krajine konzulárnej agende.

Podstatným prínosom k rozvoju bilaterálnej ekonomickej spolupráce boli návštevy podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vo **Fínskej republike** (máj) a **Švédskom kráľovstve** (september), kde okrem bilaterálnych rokovaní s partnermi absolvoval aj sprievodné podujatia zamerané na spoluprácu vo vede a výskume. Jeho stretnutia s rezortnými partnermi v **Holandskom kráľovstve** (marec), **Dánskom kráľovstve** (máj) a **Írsku** (máj) boli doplnené vystúpeniami na rôznych medzinárodných fórach s prejavmi zameranými na analýzu politickej situácie na západnom Balkáne a v krajinách Východného partnerstva. Vyvrcholením bilaterálneho dialógu so **Španielskym kráľovstvom** bola pracovná návšteva predsedu vlády SR v Madride (apríl), ktorý o. i. absolvoval rokovania s predsedom španielskej vlády a bol prijatý kráľom Juanom

Carlosom. Jedným z cieľov návštevy bolo prebudenie záujmu španielskych podnikateľov o investovanie v SR.

SR zamerala vektor svojej spolupráce aj na pobaltské štáty. O náraste intenzity stykových aktivít svedčí oficiálna návšteva prezidenta **Estónskej republiky** v SR (apríl), či účasť **litovskej** prezidentky a **lotyšského** prezidenta na summite prezidentov krajín strednej, východnej a juhovýchodnej Európy (jún), ktoré boli využité aj na bilaterálne rokovania. Tradične priateľské vzťahy s **Bulharskou republikou** sa rozvíjali vo všetkých oblastiach. Ich vyvrcholením bola oficiálna návšteva bulharského prezidenta v SR (november), ktorého sprevádzala podnikateľská misia. Vo vzťahoch s **Rumunskom** došlo k zintenzívneniu spolupráce, vrátane stykových aktivít na najvyššej úrovni. SR navštívil rumunský prezident (august) a predseda rumunskej vlády (jún). Predseda vlády SR sa v Bukurešti zúčastnil na summite krajín strednej a východnej Európy a Číny (november).

Ďalšie prehĺbenie hospodárskej spolupráce a prezentácia SR v akademickom prostredí a v oblasti kultúry v **Talianskej republike** podporila návšteva podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v Miláne (október). Konzultácie na úrovni štátnych tajomníkov rezortov diplomacie v **Maltskej republike** (október) pripravili pôdu na úspešnú spoluprácu predsedníckeho Tria v Rade EÚ. V uplynulom roku došlo k oživeniu stykových aktivít s **Helénskou republikou**. SR navštívil grécky prezident (september) a po takmer päťročnej stagnácii sa uskutočnili recipročné návštevy ministrov zahraničných vecí (marec a október).

V relácii so **Slovinskou republikou** došlo k intenzívnym kontaktom rezortov diplomacií na rôznych úrovniach. Slovinsko komunikovalo záujem o užšiu spoluprácu s V4, vrátane zapojenia do programov Medzinárodného vyšehradského fondu. Vo vzťahu k **Chorvátskej republike** sa SR sústredila na poskytnutie podpory a pomoci pri plnení ostávajúcich podmienok prístupového procesu. Po vstupe do EÚ ponúkla SR Chorvátsku svoje skúsenosti pri prispôsobovaní štruktúry štátnych inštitúcií a expertízou prispievala k začleňovaniu krajiny do Schengenského priestoru. Krajinu navštívil podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (jún).

Návšteva ministra zahraničných vecí **Švajčiarskej konfederácie** v SR (august) priniesla so sebou konkrétne plány ďalšej spolupráce, o. i. vo formáte V4+ a participácie na aktivitách Medzinárodného vyšehradského fondu. Spolupráca sa zintenzívnila aj s geograficky malými európskymi krajinami, ktoré však majú ekonomický potenciál, ako **Lichtenštajnské kniežatstvo** (návšteva podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, jún), **Monacké kniežatstvo** (návšteva monackého ministra zahraničných vecí, september). Intenzívne bilaterálne kontakty vo viacerých dimenziách spolupráce prebiehali na pracovnej úrovni aj s partnermi z **Andorry, Belgicka, Cypru, Luxemburska, Nórska, Portugalska** a **Svätej stolice**. Ich vyústením budú o. i. bilaterálne návštevy na vysokej politickej úrovni, ktoré sú plánované na ďalšie obdobie.

3. Vonkajšie vzťahy EÚ a bilaterálna spolupráca s ďalšími partnermi

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika EÚ

SR sa aktívne zapájala do koordinácie zahraničných a bezpečnostných politík členských štátov EÚ s cieľom navonok prezentovať a realizovať jednotnú, súdržnú a efektívnu **Spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ (SZBP)**. Slovenská diplomacia

využívala skúsenosti a znalosť situácie v konkrétnych, pre SR prioritných regiónoch, osobitne na západnom Balkáne (proces rozširovania EÚ) a vo východnej Európe (politika Východného partnerstva).

Ako mimoriadne úspešnú možno hodnotiť SZBP v súvislosti s pokrokom v Dialógu medzi Belehradom a Prištinou a pri rokovaní o iránskom jadrovom programe. SR podporovala **komplexný prístup EÚ pri predchádzaní a riešení kríz** vo svete a odstraňovaní ich následkov, využívajúc dostupné nástroje a politiky. EÚ podporovala obnovený proces priamych rokovaní medzi Izraelom a Palestínskou samosprávou; aktívne sa angažovala pri riešení krízy v Sýrii, Mali, Stredoafrickej republike, Somálsku, Demokratickej republike Kongo a na stabilizácii situácie v Libanone, Egypte, Líbyi a Mjanmarsku / Barme. SR sa zaslúžila za posilňovanie **spolupráce EÚ so strategickými partnermi** (USA, Rusko, Japonsko, Čína, Kórea, India, Južná Afrika, Brazília). S viacerými z nich sa uskutočnili bilaterálne summity EÚ. S krajinami Latinskej Ameriky a Karibiku sa konal multilaterálny summit EÚ-CELAC (január).

V rámci revízie činnosti a organizácie **Európskej služby pre vonkajšiu činnosť** presadila SR v spolupráci s ďalšími členskými štátmi zvýšenie zapojenia Delegácií EÚ v tretích krajinách do konzulárnej ochrany občanov EÚ.

Západný Balkán a Turecko

SR pokračovala v podpore integračných a reformných snáh krajín západného Balkánu. Slovenská diplomacia i v minulom roku pripomínala, že Európa aj napriek konfrontácii s neľahkými vnútornými výzvami nemôže zabúdať na dianie za jej hranicami a na vlastné ambície zohrávať aktívnu úlohu pri rozširovaní stability a prosperity. Európska perspektíva sa stala najväčšou transformačnou silou na západnom Balkáne a politika **rozširovania** je z tohto pohľadu **jednou z najúspešnejších politík EÚ**. Jedným z dôkazov, že rozširovanie zostáva živou agendou, je **vstup Chorvátska do EÚ** v júli 2013. Európska vízia ponúknutá krajinám tohto regiónu pred desiatimi rokmi, vízia byť plnohodnotným členom zjednotenej, mierovej a prosperujúcej komunity, sa vstupom Chorvátska do EÚ stáva realitou. Ide zároveň o potvrdenie pretrvávajúcej atraktivity európskeho modelu, ktorý je založený na spolupráci a solidarite.

SR aktívne presadzovala a podporovala politiku rozširovania EÚ a politiku otvorených dverí NATO, zároveň však dbala na to, aby krajiny aspirujúce na členstvo dôsledne plnili kritéria členstva. Politickú podporu dopĺňala konkrétna pomoc v podobe **odovzdávania praktických transformačných a integračných skúseností**. Aj vďaka tomu **Čierna Hora** úspešne pokračovala v reformnom a prístupovom procese. SR podporila **otvorenie prístupových rokovaní so Srbskom**. Snahou slovenskej diplomacie bolo posunúť **Albánsko, Bosnu a Hercegovinu a Macedónsko** na eurointegračnej ceste a v transformačnom úsilí. Dôraz bol kladený na domáce vlastníctvo reformných procesov a rozvoj dobrých susedských vzťahov. V prípade **Kosova**, ktoré SR neuznáva ako suverénnu krajinu, slovenská diplomacia podporila tie iniciatívy, ktoré sú v súlade s európskou perspektívou regiónu. SR naďalej podporovala prístupový proces **Turecka** do EÚ, ktorý sa podarilo v závere roku znovu naštartovať otvorením novej prístupovej kapitoly.

V bilaterálnej relácii bolo snahou SR premietnuť pozitívny charakter politických vzťahov do posilnenia hospodárskej spolupráce. Uskutočnili sa oficiálne návštevy prezidenta Srbska (január), predsedu vlády Čiernej Hory (apríl), pracovné návštevy podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych integrácií Čiernej Hory (december) a podpredsedu

Rady ministrov a ministra zahraničných vecí Bosny a Hercegoviny v SR (september). Podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR navštívil Srbsko (jún) a minister hospodárstva SR Čiernu Horu (október). Vysokú účasť hláv štátov regiónu zaznamenal 18. summit prezidentov krajín strednej, východnej juhovýchodnej Európy v Bratislave (jún). Viacerí politickí predstavitelia krajín západného Balkánu sa zúčastnili na medzinárodnej bezpečnostnej konferencii GLOBSEC (apríl). K bilaterálnym rokovaniam na najvyššej politickej úrovni došlo aj na okraj medzinárodných fór.

Aktívny bilaterálny dialóg, predovšetkým s akcentom na ďalší rozvoj hospodárskej spolupráce, prebiehal takisto s Tureckom. Bola realizovaná oficiálna návšteva prezidenta SR (august). Členom delegácie bol aj minister hospodárstva SR, ktorý uskutočnil rokovanie s tureckým ministrom energetiky a prírodných zdrojov. Výsledkom bol podpis Memoranda o spolupráci v oblasti energetiky medzi vládou SR a vládou Tureckej republiky. Uskutočnili sa aj recipročné návštevy premiérov (február, jún) a pracovná návšteva tureckého ministra zahraničných vecí v SR (október).

Východné partnerstvo

V agende Východného partnerstva SR potvrdila záujem byť jedným z lídrov diskusií o ďalšom smerovaní tohto kľúčového vektora zahraničnopolitického pôsobenia EÚ. Významným medzníkom Východného partnerstva bol **summit vo Vilniuse** (november). Napriek tomu, že nedošlo k naplneniu zámeru podpísať s Ukrajinou Asociačnú dohodu, ktorej súčasťou je aj dohoda o prehĺbenej a komplexnej zóne voľného obchodu (DCFTA), summit bol dôležitým krokom k vyjasneniu podmienok a perspektív spolupráce. Došlo k parafovaniu dohôd o politickom pridružení a ekonomickej integrácii s Moldavskom a Gruzínskom; bolo prijaté spoločné vyhlásenie, ktoré bude slúžiť ako politický program Východného partnerstva v najbližších rokoch.

Aktivity SR vo vzťahu k najväčšiemu susedovi, **Ukrajine**, boli v roku 2013 zamerané predovšetkým na presadzovanie jej proeurópskych ambícií. Opakovane došlo k stretnutiu prezidentov SR a Ukrajiny: vo formáte V4 a Ukrajina, v trilaterálnom formáte SR-Poľsko-Ukrajina i v „stredoeurópskom formáte“ na okraj 68. zasadnutia Valného zhromaždenia OSN. Ukrajinský prezident sa zúčastnil na summite prezidentov krajín strednej, východnej a juhovýchodnej Európy v Bratislave (jún). Uskutočnila sa návšteva predsedu NR SR na Ukrajine (október) a návšteva ministra zahraničných vecí Ukrajiny v SR (september). MZVaEZ SR zorganizovalo dve pracovné stretnutia ministrov zahraničných vecí členských štátov EÚ a Ukrajiny (január, október). Boli realizované zasadnutia všetkých troch bilaterálnych medzivládnych komisií. V roku 2013 bol ukončený projekt Národného konventu o EÚ na Ukrajine. SR pokračovala v prijímaní praktických opatrení na zjednodušenie vízového režimu s Ukrajinou.

Moldavsko patrí k prioritám zahraničnej politiky SR v rámci Východného partnerstva. V júni bol v Kišiňove otvorený zastupiteľský úrad, ktorý má o. i. za cieľ zefektívniť a zintenzívniť podporu reformným procesom. Uskutočnili sa recipročné návštevy šéfov diplomacií (júl a október). Dôležitosť, ktorú SR Moldavsku pripisuje, potvrdzuje aj skutočnosť, že krajina bola s účinnosťou od roku 2014 zaradená medzi tri programové krajiny slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci. Tomuto kroku predchádzalo podpísanie medzivládnej dohody o rozvojovej spolupráci počas pracovnej návštevy ministerky zahraničných vecí a európskej integrácie Moldavska v SR (október). Moldavský prezident sa zúčastnil na summite prezidentov krajín strednej, východnej a juhovýchodnej Európy v Bratislave (jún).

Vo vzťahu k **Bielorusku** vychádzala SR z politiky EÚ. Rozvoj vzťahov bol limitovaný dynamikou vnútropolitického vývoja. V záujme zachovania komunikačného kanála a možnosti vplývania na bieloruských partnerov sa na okraj Valného zhromaždenia OSN uskutočnilo bilaterálne stretnutie na úrovni šéfov rezortov diplomacií (september) a Minsk navštívil štátny tajomník MZVaEZ SR (október).

Medzi krajinami južného Kaukazu má SR tradične najintenzívnejšie bilaterálne vzťahy s **Gruzínskom**, čo potvrdzuje aj uskutočnenie recipročných návštev šéfov diplomacií oboch krajín (apríl a október) a prijatie rozhodnutia o zriadení Zastupiteľského úradu SR v Tbilisi v roku 2014. SR v hodnotenom období patrila k aktívnym podporovateľom euroatlantických ambícií krajiny. Jedným z cieľov návštev podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v **Arménsku** a **Azerbajdžane** (apríl) bol rozvoj spolupráce, najmä v obchodno-ekonomickej oblasti a energetike.

Transatlantické vzťahy

SR sa zasadzovala za zachovanie silného transatlantického spojenectva, prehĺbenie spolupráce s **USA** a posilnenie postavenia EÚ ako najbližšieho medzinárodného partnera USA. Prostredníctvom EÚ a v rámci NATO pokračovala SR v úzkej spolupráci s USA v kľúčových medzinárodnopolitických a bezpečnostných otázkach, najmä v súvislosti s vývojom situácie v Sýrii, jadrovým programom Iránu, Blízkovýchodným mierovým procesom a pôsobením NATO v Afganistane. Na bilaterálnej úrovni sa rozvíjala širokospektrálna praktická kooperácia a intenzívny dialóg. Ťažiskovou oblasťou bola predovšetkým spolupráca súvisiaca s pôsobením Ozbrojených síl SR v operácii ISAF v Afganistane, ktorú americká strana vysoko oceňuje. SR sa zasadzovala za posilnenie spolupráce V4 a USA, skoré uskutočnenie summitu EÚ - USA, pokračovanie rozširovania NATO a pomoc reformným procesom v krajinách západného Balkánu a východnej Európy. V uplynulom roku SR nadviazala na predchádzajúcu spoluprácu s USA z roku 2010 v rámci integračno-presídľovacieho programu osôb zadržovaných v detenčnom centre na Guantáname. V hospodárskej oblasti SR podporovala rokovania EÚ s USA o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP). Vzhľadom na značný záujem verejnosti Európska komisia rozhodla o začatí verejnej diskusie k TTIP a prerušení rokovaní o riešení investičných sporov medzi investormi a dotknutým štátom (ISDS) s účinnosťou od marca 2014. Došlo k ďalšiemu zintenzívneniu spolupráce v oblasti inovácií, vedy, výskumu a budovania znalostnej ekonomiky. Vysokú kvalitu vzájomných vzťahov potvrdilo rokovanie predsedu vlády SR s prezidentom Barackom Obamom a viceprezidentom Josephom Bidenom vo Washingtone (november), pracovné návštevy podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (november) a podpredsedu vlády a ministra vnútra SR v USA (máj/jún).

Dôležitou súčasťou transatlantických väzieb bolo budovanie vzťahov s **Kanadou**. Formálne ukončenie rokovaní o Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohode (CETA) medzi EÚ a Kanadou vytvorilo reálny predpoklad na vstup dohody do platnosti v roku 2015. Pokračovali rokovania o ochrane investorov a riešení investičných sporov medzi investormi a dotknutým štátom.

Vzťahy s Ruskou federáciou

SR sa sústreďovala na ďalší rozvoj a prehĺbenie hospodárskej spolupráce s **Ruskou federáciou**, využívajúc rámcové podmienky vytvorené medzi EÚ a touto krajinou, a presadzovala doriešenie otvorených otázok (napr. odstránenie protekčných opatrení

na dovoz tovarov z EÚ, problematické uplatňovanie Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR v Ruskej federácii). Pri príležitosti výročia SNP navštívil SR predseda Štátnej dумы Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie (august). Rozvoj hospodárskej spolupráce pozitívne ovplyvnilo konanie a výsledky 16. medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu v Moskve (marec) za účasti podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Bol dosiahnutý určitý pokrok v dlhodoboto otvorených strategických projektoch (o. i. Protónové centrum v Ružomberku). Zároveň boli identifikované a podporené nové investičné aktivity zamerané na vytváranie pracovných príležitostí (najmä oblasť strojárstva). Na okraj konania medzivládnej komisie sa uskutočnilo rokovanie šéfov diplomácií. Úhradou zostávajúcej splátky zadĺženosti bývalého ZSSR a Ruskej federácie na účet MF SR (máj) došlo k vysporiadaniu pohľadávky SR.

Ázia a Tichomorie

Na dynamicky sa rozvíjajúcom ázijskom kontinente SR aktívne vyhľadávala príležitosti na posilnenie hospodárskej a vedecko-technologickej spolupráce. V bezpečnostnej oblasti podporila kroky EÚ smerujúce k zmierňovaniu napätia v niektorých častiach Ázie a užšej spolupráci s hodnotovo rovnako orientovanými krajinami. Politický dialóg so strategickými partnermi – **Čínou, Japonskom, Indiou a Kórejskou republikou**, ako aj **kľúčovými krajinami juhovýchodnej Ázie**, bol cielený na podporu hospodárskych projektov v záujme zvýšenia exportných možností.

Na úrovni predsedov vlád sa uskutočnili rokovania s japonskými (jún) a čínskymi partnermi (november). Podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR navštívil **Mongolsko** (apríl), Indiu (jún), Kórejskú republiku (november) a absolvoval celý rad bilaterálnych stretnutí s partnermi z ázijských krajín na okraj multilaterálnych fór. Na úrovni podpredsedu vlády a ministra financií to bola návšteva Japonska (máj), čínskej samosprávnej oblasti Hongkong, **Singapuru, Malajzie** a Kórejskej republiky (november). Štátny tajomník MZVaEZ SR navštívil s agendou ekonomickej spolupráce **Kambodžu** (apríl), Hongkong a Macao (december); spolu so štátnymi tajomníkmi rezortov hospodárstva a pôdohospodárstva **Vietnam** (apríl) a **Mongolsko** (september). SR privítala prezidenta Singapuru (november), generálnu guvernérku **Austrálskeho zväzu** (jún) a japonského princa a princeznú (jún).

V priebehu roka 2013 MH SR pripravilo a zrealizovalo zasadnutia zmiešaných komisií na **podporu hospodárskej spolupráce** s Čínou, Indiou a **Indonéziou**. Vo všetkých troch prípadoch došlo k výraznému posunu pokiaľ ide o ich formát (napr. povýšenie vedúcich delegácií na úroveň štátnych tajomníkov v prípade Indie), obsah a formy spolupráce. Bola podpísaná dohoda o vedecko-technickej spolupráci s Kórejskou republikou. V Bratislave sa uskutočnil seminár o nových materiáloch s Japonskom. SR aktívne podporovala úsilie EÚ o zlepšovanie podmienok na obchodnú a investičnú spoluprácu prostredníctvom systémovo budovanej siete ambiciózných dohôd o voľnom obchode a investičných dohôd. V októbri Európska komisia získala mandát pre dojednanie investičnej dohody s Čínou a zároveň dosiahla rozšírenie existujúceho mandátu na rokovanie o investičných dohodách pre krajiny ASEAN.

Na podporu záujmov SR boli využité aj multilaterálne platformy procesu „Stretnutie Ázia - Európa“ (stretnutie ministrov zahraničných vecí v Dillí, november), summit hláv štátov a predsedov vlád Číny a šestnástich krajín strednej a východnej Európy v Bukurešti (november) a účasť japonského premiéra na summite predsedov vlád V4 vo Varšave (jún).

Vnímanie SR ako zodpovedného a spoľahlivého partnera bolo potvrdené pokračovaním účasti na stabilizácii **Afganistanu**. S regiónom **strednej Ázie** pokračovala SR v konštruktívnom dialógu prostredníctvom zastupiteľských úradov v Astane (Kazachstan) a Taškente (Uzbekistan). Hlavný dôraz bol kladený na posilnenie obchodno-ekonomických vzťahov. Kľúčovou stykovou aktivitou bola oficiálna návšteva predsedu NR SR v Kazachstane (jún), ktorej dôležitou súčasťou bola jej ekonomická dimenzia.

Blízky a Stredný východ, Afrika

Určujúcimi faktormi aktivít SR vo vzťahu k regiónu Blízkeho a Stredného východu a Afriky boli tak geopolitické výzvy, ako aj ekonomické záujmy. SR naďalej prispievala k formovaniu SZBP **voči krajinám tzv. Arabskej jari**. Spolu s Holandskom SR pokračovala v koordinácii odovzdávania transformačných skúseností Tunisku v rámci iniciatívy Spoločenstva demokracií. Z prostriedkov oficiálnej rozvojovej pomoci SR financovala tri nové projekty zamerané na budovanie občianskej spoločnosti a reformu bezpečnostného sektora krajiny.

SR pozorne sledovala vývoj v **Iraku, Libanone, Sýrii a Iráne** a podporovala mierové diplomatické riešenie krízových situácií. Prostredníctvom viacerých mechanizmov SR materiálne a finančne **podporila sýrskych utečencov**, ktorí sa ocitli v zložitej humanitárnej situácii. SR prispela aj k úsiliu medzinárodného spoločenstva o **elimináciu sýrskych chemických zbraní**, ktoré predstavujú jeden z významných prvkov destabilizujúcich situácií v krajine a vážnu hrozbu pre civilné obyvateľstvo.

Politickú dimenziu vzťahov s **Izraelom** a **Palestínou** pokrývala návšteva štátneho tajomníka MZVaEZ SR (november). Na prehĺbení spolupráce s Izraelom v ekonomickej, vedecko-výskumnej, vzdelávacej a kultúrnej oblasti sa podieľali návštevy ministra školstva SR (október) a ministra hospodárstva SR (november). V Palestíne MZVaEZ SR realizovalo mikrograntový projekt rozvoja Betlehemskej obchodnej a priemyselnej komory.

V roku 2013 pokračoval pozitívny trend spolupráce s krajinami Arabského polostrova. V **Spojených arabských emirátoch** bol otvorený zastupiteľský úrad. MZVaEZ SR iniciovalo konkrétne kroky k posilneniu ekonomickej dimenzie a zmluvno-právnej základne (návrhy na uzavretie dohôd o ochrane investícií). Uskutočnili sa návštevy štátnych tajomníkov rezortov diplomacie, financií a hospodárstva sprevádzané podnikateľskými misiami v **Katari, Kuvajte** a Spojených arabských emirátoch (marec).

V popredí pozornosti slovenskej diplomacie v **subsaharskej Afrike** bola intenzifikácia hospodárskej spolupráce, najmä v oblasti energetiky (Nigéria) a rozvojovej pomoci (Keňa, Južný Sudán – obe programové krajiny slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci). Návšteva kenskej ministerky zahraničných vecí v SR (október) prispela k posilneniu bilaterálnej spolupráce. Slovenská diplomacia sa na pôde EÚ v rámci SZBP podieľala na hľadaní riešení krízových situácií v regióne.

Latinská Amerika a Karibik

Vo vzťahu ku krajinám Latinskej Ameriky a Karibiku SR pokračovala v identifikovaní možností rozvoja bilaterálnej spolupráce, predovšetkým v hospodárskej oblasti, a podieľala sa na formovaní politiky EÚ voči tomuto regiónu. Došlo k zintenzívneniu bilaterálnych stykových aktivít, a to najmä vo vzťahu k **Brazílii** (návšteva brazílskeho ministra zahraničných vecí (jún), recipročné návštevy ministrov obrany (apríl a október), návšteva

delegácie brazílskych senátorov (september)). Podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa v Santiagu de Chile zúčastnil na 1. summite EÚ - CELAC (Spoločenstvo latinskoamerických a karibských štátov) (január). K rozšíreniu a prehĺbeniu bilaterálnych vzťahov s ďalšími krajinami regiónu (**Kuba, Kolumbia, Ekvádor**) prispela návšteva štátneho tajomníka MZVaEZ SR (november).

4. Podpora ekonomických záujmov

V súlade s programovým vyhlásením vlády SR, novelizovaným znením kompetenčného zákona a memorandom o spolupráci medzi rezortmi zahraničných vecí a hospodárstva vykonávalo MZVaEZ SR v roku 2013 koordinačnú funkciu v oblasti ekonomickej diplomacie.

Zriadením **Rady vlády SR na podporu exportu a investícií** (RVPEI), poradného a koordinačného orgánu vlády SR pre oblasť štátnej podpory medzinárodnej ekonomickej spolupráce a prezentácie SR v zahraničí, bola vytvorená inštitucionálna platforma podpory exportu a investícií a priamej interakcie medzi zástupcami štátu a podnikateľského prostredia. RVPEI na svojich šiestich zasadnutiach prerokovala viaceré materiály strategického významu, ako napr. „Stratégiu vonkajších ekonomických vzťahov SR na obdobie 2014 - 2020“, „Stratégiu Eximbanky SR na roky 2014 - 2020“, či opatrenia na zefektívnenie systému medzivládnych a medzirezortných zmiešaných komisií pre hospodársku spoluprácu a systému oficiálnych účastí na výstavách a veľtrhoch v zahraničí. V zmysle záverov RVPEI bola vytvorená Rada pre strategické riadenie, koordináciu a kontrolu činností SARIO a Rada ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja pre koordináciu činnosti SACR, cieľom ktorých je koordinácia zámerov štátu a podnikateľskej sféry v uvedených agentúrach.

V hodnotenom období došlo k **posilneniu siete ekonomických diplomatov** v kľúčových teritóriách z hľadiska hospodárskej spolupráce a potenciálu jej zintenzívnenia, a to v členských štátoch EÚ (Budapešť, Londýn, Paríž, Praha, Varšava, Viedeň) a v USA (New York, Washington). V súlade s odporúčaniami podnikateľskej sféry je v súčasnosti na zastupiteľských úradoch vytvorených štyridsaťdeväť systemizovaných miest ekonomických diplomatov. Výkon ekonomickej diplomacie bol prenesený do zodpovednosti vedúcich zastupiteľských úradov. Rok 2013 sa niesol v znamení prechodu na projektovú orientáciu výkonu ekonomickej diplomacie. Bol vytvorený zásobník obchodných, investičných, výskumných a výrobných-kooperačných projektov iniciovaných zastupiteľskými úradmi, resp. projektov, do ktorých realizácie boli zastupiteľské úrady zapojené.

Podpora **diverzifikácie exportu SR na mimoeurópske trhy**, najmä do Ruskej federácie, krajín juhovýchodnej Ázie, krajín združenia GCC (Gulf Cooperation Council) a Latinskej Ameriky, bola jednou z priorít ekonomickej diplomacie. Osvedčil sa nový mechanizmus využívania synergického pôsobenia spoločných návštev vysokých predstaviteľov štátnych inštitúcií v teritóriách, kde je citelná potreba podporiť slovenský export. Príkladom sú výsledky pracovnej návštevy štátnych tajomníkov rezortov diplomacie, hospodárstva a financií v sprievode delegácií podnikateľov v krajinách GCC (marec) a štátnych tajomníkov rezortov diplomacie, hospodárstva a pôdohospodárstva vo Vietname (apríl) a Mongolsku (september). Jedným z úspechov ekonomickej diplomacie bolo dosiahnutie výrazného posunu v prieniku slovenských firiem do ruských regiónov (7. ročník kooperačnej burzy za účasti spoločností z ôsmich ruských regiónov).

MZVaEZ SR v súčinnosti s MH SR aktívne využívalo **mechanizmus zmiešaných medzivládnych a medzirezortných komisií pre hospodársku spoluprácu**. Ich súčasťou boli podnikateľské misie, prezentácie a stretnutia podnikateľov so zahraničnými partnermi. Rezort diplomacie viedol rokovanie medzivládnej komisie s Ruskou federáciou. Zasadnutia zmiešaných komisií s Ukrajinou, Bieloruskom, Indonéziou, Čínou, Vietnamom, Indiou a Kazachstanom boli pripravené a realizované pod vedením MH SR v súčinnosti so zastupiteľskými úradmi SR. Na príprave týchto zmiešaných komisií a sprievodných podnikateľských fór participovalo MZVaEZ SR a ďalšie zainteresované rezorty. Pozornosť bola venovaná aj rozvoju spolupráce vo formáte šiestnástich krajín strednej a východnej Európy s Čínou, ktorá otvára nové možnosti v oblasti obchodu, investícií a cestovného ruchu s využitím preferenčného úveru na podporu spoločných projektov.

Zastupiteľské úrady spolupracovali s MH SR pri realizácii oficiálnych účastí SR na **výstavách a veľtrhoch v zahraničí**. Za úspech možno považovať napr. účasť na medzinárodnej výstave obrannej a bezpečnostnej techniky LAAD 2013 v Rio de Janeiro (apríl), resp. účasť na medzinárodnom veľtrhu FIHAV v Havane (november), kde bolo rozpracovaných viacero konkrétnych kontraktov.

V oblasti **podpory investícií** bolo dôležitým momentom uplynulého roka vstúpenie do platnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia pre bilaterálne investičné dohody medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami. Členské štáty tak opätovne získali možnosť dojednávať bilaterálne investičné dohody, a to za podmienok stanovených v nariadení. SR v roku 2014 plánuje začať viaceré negociácie bilaterálnych investičných dohôd v strategicky dôležitých oblastiach.

MZVaEZ SR v uplynulom roku (spolu)organizovalo trinásť **odborných seminárov** (napr. o predvstupovej pomoci a finančných nástrojoch EÚ, obchodovaní s Ruskou federáciou a krajinami Colnej únie, pripravovanej dohode o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve, možnostiach spolupráce s francúzskymi a taiwanskými investormi, internacionalizácii malých a stredných podnikov); štyri **medzinárodné konferencie** (sympóziu o jadrovej bezpečnosti s Japonskom, seminár o inovačnej politike SR s USA, konferencia „Dunajská os a rozvoj prístavných miest“, konferencia o financovaní výskumu a vývoja v neziskovom sektore) a osem **ekonomicky orientovaných zahraničných pracovných ciest najvyšších predstaviteľov rezortu diplomacie s účasťou podnikateľov**, ktoré smerovali do Ruskej federácie, krajín južného Kaukazu, juhovýchodnej Ázie, GCC a Latinskej Ameriky.

Rezort diplomacie plnil úlohy **Národného kontaktného bodu** pre nástroje Twinning a TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange Instrument). Z pozície **koordináčného centra pre využívanie finančných nástrojov vonkajšej pomoci EÚ** ministerstvo podporovalo aj účasť slovenských podnikateľských subjektov na projektoch realizovaných prostredníctvom nástrojov IPA (predvstupová pomoc), ENPI (susedská politika) a SIGMA (spoločný nástroj EÚ a OECD). Došlo k zlepšeniu verejného prístupu k informáciám zo zastupiteľských úradov úpravou webového sídla MZVaEZ SR, rozšírením jeho **portálu „Podnikajme v zahraničí“** o nové informačné sekcie (napr. medzinárodné verejné obstarávanie) a spustením vydávania **týždenníka Ekonomické aktuality zo zahraničia**, ktorý je elektronicky rozosielaný záujemcom z radov podnikateľskej verejnosti.

Dôležitým momentom bola orientácia ekonomickej diplomacie na **prierezové a globálne témy s ekonomickým dopadom**, ako je energetická, surovinová a potravinová bezpečnosť, voda, klimatické zmeny, medzinárodná spolupráca v obrannom priemysle,

podpora znalostnej ekonomiky a medzinárodnej spolupráce v oblasti vedy, výskumu a inovácií. MZVaEZ SR zriadilo funkciu **veľvyslanca s osobitným poslaním pre vedu a inovácie**, ktorý v spolupráci so zastupiteľskými úradmi, verejnými inštitúciami a neziskovým sektorom koordinoval prípravu inovačných fór a medzinárodných konferencií v SR i zahraničí. Jedným z nových projektov bola iniciatíva „Hangout Innovators Connection“, ktorá spája politikov, investorov, podnikateľov a start-upy zo SR a iných krajín prostredníctvom moderných technológií.

V oblasti energetickej bezpečnosti SR orientovala pozornosť na rozpracovanie a realizáciu projektov **severojužného plynárenského koridoru a prepojení v oblasti elektroenergetiky a ropy**. Prebehli viaceré rokovania o využívaní existujúcej infraštruktúry reverzným režimom. Dobudovanie chýbajúcich prepojení energetickej infraštruktúry so susednými štátmi a rozšírenie kapacity ropovodu Adria umožní SR diverzifikovať dodávku energií, využívať kapacity nekonvenčných zdrojov a posilní stabilitu európskeho energetického trhu. Jednou z dôležitých úloh na európskej pôde bola obhajoba princípu **technologickej neutrality pri dosahovaní ekologických cieľov**.

Medzinárodné ekonomické organizácie a finančné inštitúcie

SR sa na pôde medzinárodných ekonomických organizácií a finančných inštitúcií zamerala na hľadanie riešení hospodárskej a finančnej krízy a vytvorenie predpokladov na posilnenie ekonomického rastu, zamestnanosti a konkurenčnej schopnosti SR. Angažovanosť v **OECD** spočívala v identifikácii protikrízových opatrení smerujúcich ku konsolidácii verejných financií, zvyšovaniu zamestnanosti a kvality školstva. Vyvrcholením doterajšej spolupráce bola prvá oficiálna návšteva predsedu vlády SR v sídle OECD v Paríži (apríl). Za pozitívum možno označiť vstup SR do Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC), ktorý umožňuje zefektívniť systém poskytovanej rozvojovej pomoci. Bolo zrealizovaných viacero spoločných projektov SR a OECD, ktoré sa týkali zvyšovania kvality verejnej správy, vplyvu starnutia populácie na verejné financie, budovania analytických kapacít v štátnej správe a boja proti daňovým únikom.

SR sa podieľala na vytváraní nového multilaterálneho obchodného systému v rámci prebiehajúcich negociácií Rozvojovej agendy z Dohy (DDA – Doha Development Agenda) s cieľom zlepšenia prístupu slovenského exportu na trhy tretích krajín. V tejto súvislosti je úspešný výsledok 9. Ministerskej konferencie **WTO** (december) veľmi dôležitý pre ďalšie pokračovanie negociácií DDA. Z pohľadu záujmov SR je kľúčovým predovšetkým nová multilaterálna dohoda o uľahčovaní obchodu. Nezávisle od DDA SR spolu s ostatnými členskými štátmi EÚ participovala na príprave nových plurilaterálnych obchodných dohôd, najmä revidovanej dohody o obchode s informačnými technológiami (ITA II) a novej dohody o obchode so službami (TISA).

Na pôde **Svetovej banky** sa SR sústredila na rokovania o úrovni svojho budúceho zastúpenia v pripravovanej belgickej konštituencii na roky 2014 - 2024 s cieľom posilnenia pozície SR v porovnaní so súčasným stavom. V rámci skupiny Svetovej banky SR participovala na rokovaníach k 17. doplneniu zdrojov Medzinárodného združenia pre rozvoj (IDA), ktoré bude účinné v rokoch 2015 - 2017, a na ktorom sa SR zúčastní s cieľom prispieť k riešeniu rozvojových problémov najchudobnejších krajín sveta.

V roku 2013 vláda SR schválila Dohodu o pôžičke medzi SR a **Medzinárodným menovým fondom**, ktorá nadobudla platnosť v septembri na obdobie maximálne štyroch

rokov. Podpisom dohody sa SR podieľa na posilnení disponibilných zdrojov fondu s cieľom podpory globálnej finančnej a ekonomickej stability.

S cieľom zabezpečenia finančnej stability v eurozóne SR spolu s ostatnými členskými štátmi eurozóny participovala na opatreniach zameraných na zmiernenie dôsledkov dlhovej krízy. Od roku 2010 sa podieľala na dočasnom Európskom finančnom stabilizačnom nástroji, ktorý v priebehu roku 2013 ukončil svoju aktívnu činnosť v poskytovaní novej finančnej pomoci a jeho úlohu prevzal permanentný nástroj – **Európsky stabilizačný mechanizmus**. Platba kapitálovej účasti na tomto mechanizme bola pre členské štáty rozdelená do piatich splátok, z ktorých SR do konca roka 2013 uhradila postupne štyri a splátka poslednej časti je naplánovaná na prvú polovicu roka 2014.

V súvislosti so snahou o aktívnejšie zapájanie slovenských podnikateľských subjektov do projektov **Európskej banky pre obnovu a rozvoj** (EBOR) sa uskutočnil seminár zameraný na verejné obstarávanie tovarov a služieb pre aktivity spolufinancované zo strany EBOR. V snahe identifikovať hlavné problémy a možné riešenia v oblasti exportného financovania a podpory rozvoja zahraničných investičných aktivít sa uskutočnil workshop v spolupráci s EBOR a EXIMBANKOU SR.

V súvislosti s účasťou SR na zvýšení základného imania v **Európskej investičnej banke** (EIB) pokračovalo úsilie o zvýšenie úverového portfólia v oblasti podpory zamestnanosti mladých a financovania malých a stredných podnikov. V roku 2013 uskutočnila EIB v SR niekoľko misií s cieľom identifikovania ďalších možností spolupráce.

Na pôde **Rozvojovej banky Rady Európy** (RB RE) sa SR podieľala na revízii Rozvojového plánu na roky 2014 - 2020. Bola jednou z krajín, ktoré sa aktívne usilovali o rozšírenie činnosti banky a širšie využívanie finančných nástrojov (napr. kapitálové investície, projekty verejno-súkromného partnerstva). S cieľom prehĺbenia spolupráce sa v septembri uskutočnila návšteva guvernéra banky v SR a v rámci workshopu boli slovenské subjekty informované o úverových a finančných možnostiach.

V uplynulom roku pokračovala participácia SR na transformácii **Medzinárodnej investičnej banky** (MIB) a **Medzinárodnej banky hospodárskej spolupráce** (MBHS) na moderné medzinárodné finančné inštitúcie. Snahou bolo posilnenie efektivity využívania členstva v daných inštitúciách pre hospodárske ciele SR. V júni sa v Bratislave uskutočnili zasadnutia bankových rád MIB a MBHS, na ktorých boli prijaté dôležité rozhodnutia o kapitalizácii oboch bánk a vyplatení dividend pre členské štáty MBHS. V decembri vláda SR rozhodla o navýšení podielu SR v splatenom základnom imaní MIB. Pripravené a schválené boli nové úvery pre slovenské subjekty.

5. Bezpečný a demokratický svet

Severoatlantická aliancia

Určujúcim faktorom vonkajšieho bezpečnostného prostredia SR je členstvo v **Severoatlantickej aliancii** (NATO), ktoré aj v roku 2013 zaisťovalo potrebnú vonkajšiu stabilitu pre plnenie prioritných úloh sociálneho a ekonomického rozvoja krajiny. V otázkach ďalšieho smerovania Aliancie SR podporila rozvoj nových iniciatív, ako napr. asistencia pri budovaní obranných kapacít s cieľom stabilizácie bezpečnostnej situácie v partnerských krajinách a ďalších krajinách v krízových regiónoch. SR pokračovala v aktívnom

presadzovaní **politiky otvorených dverí NATO**. V rámci prípravy summitu NATO (september 2014) patrila medzi iniciátorov procesu vypracovania hodnotenia pokroku aspirantov na členstvo, na základe ktorého členské štáty Aliancie rozhodnú o prípadných ďalších krokoch pri jej rozširovaní.

Pri angažovaní NATO na západnom Balkáne SR presadzovala, aby aliančné sily v Kosove (**KFOR**) naďalej plnili úlohy v zmysle mandátu daného rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN ako garant bezpečnosti a slobodného pohybu pre všetkých obyvateľov v Kosove, a aby prípadná zmena rozsahu ich nasadenia bola založená na vývoji bezpečnostnej situácie v regióne. V roku 2013 plnil Zastupiteľský úrad SR v Belehrade úlohu **kontaktného veľvyslanectva NATO v Srbsku**. V rámci jeho aktivít bol hlavný dôraz kladený na zvyšovanie informovanosti srbskej verejnosti o NATO. Príslušníci Ozbrojených síl SR sa podieľali na činnosti **veliteľstva NATO v Bosne a Hercegovine**.

SR pokračovala v účasti v **operácii ISAF v Afganistane**. Na odhodlaní SR aktívne participovať na výcviku a vzdelávaní afganských bezpečnostných síl, aby boli čo najskôr schopné samostatne zaisťovať bezpečnosť vo svojej krajine, nič nezmenili ani útoky proti spojeneckým silám, ktoré si v uplynulom roku vyžiadali tri ľudské životy z radov príslušníkov Ozbrojených síl SR.

Spoločná bezpečnostná a obranná politika EÚ

V roku 2013 SR aktívne vstupovala do diskusií o rozvoji Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ (SBOP), ako aj do koncepčného rozvoja spôsobilostí krízového manažmentu. Experti SR pôsobili v **misiiach a operáciách EÚ** v Bosne a Hercegovine (EUFOR ALTHEA), Kosove (EULEX Kosovo), na moldavsko-ukrajinskej hranici (EUBAM), v Gruzínsku (EUMM), Afganistane (EUPOL Afghanistan) a na palestínskych územiach (EUPOL COPPS). SR presadzovala rozvoj komplexného prístupu v rámci EÚ, ktorý umožňuje efektívne využívať jej široké spektrum politických, bezpečnostných, ekonomických a rozvojových nástrojov pri pôsobení v **medzinárodnom krízovom manažmente**. SR podporovala úzku spoluprácu medzi EÚ a NATO na báze komplementárnosti. Podporovala hľadanie finančne najefektívnejších riešení budovania obranných kapacít v rámci iniciatív „združovania a zdieľania“ EÚ (pooling and sharing), resp. „inteligentnej obrany“ NATO (smart defence), pričom sa zasadzovala za maximálne využitie potenciálu regionálnej spolupráce, najmä vo formáte Vyšehradskej skupiny.

V roku 2013 pokračovali práce na vytvorení **Bojovej skupiny krajín V4**, ktorá bude v pohotovosti v prvom polroku 2016. Vyšehradské krajiny koordinovali svoj postup pri príprave zasadnutia Európskej rady (december), ktorá sa prvýkrát od vstupu Lisabonskej zmluvy do platnosti (2009) zaoberala strategickou diskusiou o hlavných výzvach EÚ v oblasti obrany. Patrí medzi ne vytvorenie efektívnych spôsobilostí a silnej priemyselnej základne prostredníctvom lepšej spolupráce v rámci EÚ a strategického partnerstva medzi EÚ a NATO.

Efektívny multilateralizmus. Reakcia na globálne výzvy a hrozby

SR využívala členstvo v medzinárodných organizáciách na presadzovanie rozhodnutí a riešení založených na **rešpektovaní princípov a noriem medzinárodného práva**. Podporovala posilňovanie multilaterálnych mechanizmov vo fungovaní medzinárodných vzťahov. Zasadzovala sa za konsolidáciu existujúceho systému globálnych inštitúcií s cieľom

posilniť ich schopnosť pružne reagovať na rastúci počet výziev a súčasne posilniť efektívne vynakladanie finančných zdrojov.

Slovenská diplomacia v roku 2013 prispievala k rozvoju normatívnej a operatívnej kapacity OSN pri budovaní mieru, vrátane príspevku SR do Fondu na budovanie mieru; aktívne participovala na diskusiách venovaných hľadaniu riešení aktuálnych výziev politického, bezpečnostného, sociálno-ekonomického a iného charakteru. SR si zachovala primerané zastúpenie v misiách OSN, konkrétne na Cypre (UNFICYP) a v pozorovateľskej misii na hraniciach medzi Libanonom, Sýriou a Izraelom (UNTSO).

V globálnom meradle SR pokračovala v aktivitách zameraných na podporu témy **reformy bezpečnostného sektora (RBS)**. V Úradovni OSN v Ženeve sa podieľala na usporiadaní seminára na vysokej úrovni o budúcej úlohe OSN v agende RBS (marec). Z pozície stáleho spolupredsedy Skupiny priateľov RBS v OSN zorganizovala SR zasadnutie skupiny na vysokej úrovni (november) zamerané na prediskutovanie druhej správy generálneho tajomníka OSN o RBS, ktorá o. i. ocenila doterajšie aktivity SR v danej téme. K väčšej koherencii a zvyšovaniu efektívnosti implementácie projektov RBS v teréne prispievala SR aj vo funkcii predsedu riadiacej rady Medzinárodného poradného tímu pre RBS (ISSAT), organizačnej zložky Ženevského centra pre demokratickú kontrolu ozbrojených síl (DCAF). Výrazom ocenenia angažovanosti SR v oblasti RBS bolo opätovné zvolenie skúseného slovenského diplomata do uvedenej funkcie na obdobie rokov 2014 - 2016.

V rámci **Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)** sa SR zamerala na ekonomicko-environmentálnu dimenziu a z postu predsedu príslušného expertného výboru OBSE stimulovala diskusiu s dôrazom na ochranu energetickej infraštruktúry. Na základe iniciatívy SR prijala Ministerská rada OBSE rozhodnutie o ochrane energetických rozvodných sietí pred dôsledkami prírodných nešťastí a zlyhaním ľudského faktora. Príspevok SR do aktivít medzinárodného krízového manažmentu OBSE v Kirgizsku je považovaný za dôležitý z hľadiska posilnenia postavenia SR v regióne strednej Ázie.

SR venovala stále pozornosť potrebe efektívne čeliť novým bezpečnostným hrozbám a výzvam, vrátane **boja proti terorizmu a kybernetickým hrozbám**. Podieľala sa na konsolidácii systému globálnych noriem pre **kontrolu zbrojenia, odzbrojenia a nešírenia zbraní hromadného ničenia**. Podporila tiež čo najskoršie zvolanie konferencie o vytvorení pásma bez jadrových zbraní a ostatných zbraní hromadného ničenia na Blízkom východe a presadzovala zodpovedné a bezpečné využívanie jadrovej energie na mierové účely. K práci Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) ocenej v roku 2013 Nobelovou cenou za mier SR prispela školením a výcvikom inšpektorov. Takisto poskytla finančný príspevok do osobitného fondu zriadeného Organizáciou pre zákaz chemických zbraní (OPCW) na **likvidáciu sýrskych chemických zbraní**.

V júni SR podpísala **Zmluvu o obchodovaní so zbraňami**, ktorá položí základ pre vysoký univerzálny štandard pre obchodovanie s konvenčnými zbraňami.

Rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc

V rozvojovej politike SR pokračovala v presadzovaní princípov, pravidiel a hodnôt, ktoré vedú k posilneniu inkluzívneho rozvoja partnerských krajín, dosiahnutiu ich udržateľného rastu a vytváraniu demokratických a funkčných inštitúcií.

V priebehu roku 2013 bolo vyhlásených deväť grantových kôl slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA), v rámci ktorých MZVaEZ SR schválilo tridsaťtri projektov. SR sa prioritne zamerala na tri **programové krajiny – Afganistan, Južný Sudán a Keňu**, pričom išlo najmä o aktivity v sektoroch zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka. SR pokračovala v rozširovaní zmluvno-právnej základne s prioritnými krajinami. Výsledkom bolo podpísanie dohody o medzivládnej rozvojovej spolupráci s Moldavskom, ktoré sa od roku 2014 stáva novou programovou krajinou ODA. Do platnosti vstúpila medzivládna dohoda o rozvojovej spolupráci s Keňou. Koncom roka bolo zavŕšené úspešné pôsobenie SR vo funkcii spolupredseda **Task Force Tunisia**, ktorej úlohou bolo koordinovať požiadavky tuniskej strany s ponukou donorskej komunity.

V rámci ODA došlo k zintenzívneniu využívania programu rezortu diplomacie **CETIR na odovzdávanie transformačných a integračných skúseností** partnerským krajinám, primárne v regióne západného Balkánu a východnej Európy. Celkovo sa podarilo uskutočniť takmer tri desiatky aktivít, v rámci ktorých bolo vyškolených stodvadsaťdva zahraničných partnerov a počet vyslaných slovenských expertov v zahraničí dosiahol sedemnášť. V rámci programu „**Verejné financie pre rozvoj**“, ktorý realizovalo MF SR v spolupráci s Regionálnym centrom UNDP v Bratislave, prebiehala počas roka 2013 aktívna spolupráca s Moldavskom, pričom SR poskytla tejto krajine pomoc v oblasti zavádzania programového rozpočtovania na centrálnej úrovni. Úspešné pôsobenie slovenských odborníkov v rámci projektov **technickej pomoci** otvára priestor na dlhodobú spoluprácu slovenských subjektov, vrátane podnikateľov, v partnerských krajinách.

V septembri 2013 sa SR stala členom **Výboru pre rozvojovú pomoc** v rámci Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD / DAC), čo symbolicky zavŕšilo desaťročnú integráciu SR do medzinárodnej donorskej komunity. Pri príležitosti 10. výročia poskytovania ODA sa v Bratislave uskutočnila medzinárodná konferencia „Desať rokov pod logom SlovakAid: vízia slovenskej rozvojovej spolupráce vo svete“ (október), ktorá poskytla cenné impulzy pre ďalšie smerovanie ODA. MZVaEZ SR v spolupráci s relevantnými partnermi vypracovalo „**Strednodobú stratégiu rozvojovej spolupráce SR na roky 2014 - 2018**“, ktorá definuje víziu, ciele a princípy ODA, základné programy ako aj nástroje, ktoré budú v rámci týchto programov využívané.

SR flexibilne reagovala na aktuálne medzinárodné výzvy, vrátane **humanitárnych kríz** na Filipínach, v Sýrii, či Mali.

Ochrana ľudských práv

Ochrana ľudských práv tvorí neoddeliteľnú súčasť zahraničnej politiky SR. Vhodným formátom na nastoľovanie otázok, ktoré si z pohľadu SR vyžadujú pozornosť, sú predovšetkým multilaterálne ľudskoprávne fóra. Na potrebu dodržiavania a posilňovania medzinárodných štandardov v oblasti ľudských práv SR poukazuje predovšetkým v rámci zasadnutí **Rady pre ľudské práva**, najvyššieho ľudskoprávneho orgánu v systéme OSN, a Tretieho výboru Valného zhromaždenia OSN. S cieľom ďalšieho posilnenia záruk ochrany práv dieťaťa sa SR v decembri stala zmluvnou stranou **Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o procedúre oznámení**. Opčný protokol je prvou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach, pri ktorej SR zohrala úlohu lídra procesu prípravy.

Na pôde Rady Európy SR aktívne podporovala prijímanie opatrení na zvýšenie efektivity **Európskeho súdu pre ľudské práva**. Za týmto účelom ako jedna z prvých krajín

podpísala príslušné protokoly (č. 15 a 16). SR naďalej úzko spolupracovala s monitorovacími mechanizmami Rady Európy, vrátane Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii, a implementovala ich odporúčania. Ako účastnícky štát OBSE si SR dôsledne plnila svoje záväzky v rámci ľudskej dimenzie. Aktivity SR boli ocenené počas **Implementačnej schôdzky OBSE k ľudskej dimenzii**. SR viedla aktívny, vecný a konštruktívny dialóg s hlavnými predstaviteľmi OBSE, vrátane vysokej komisárky OBSE pre otázky národnostných menšín a predstaviteľky OBSE pre slobodu médií. V rámci aktivít na pôde EÚ prispievala SR k realizácii úloh a cieľov **Akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu** a podporovala aktivity osobitného predstaviteľa EÚ pre ľudské práva.

Kľúčovým poradným orgánom vlády SR v oblasti ľudských práv je **Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť**, ktorá pracuje pod vedením podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Rada na svojich piatich zasadnutiach počas roka 2013 prerokovala, schválila a odporučila vláde SR na schválenie materiály týkajúce sa vnútroštátnych politík a plnenia medzinárodných záväzkov v oblasti ochrany a podpory ľudských práv. Medzi bodmi programu boli o. i. „Správa o priebehu a výsledkoch tretieho kola monitorovania úrovne implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v SR“ a „Situačná správa o ochrane ľudských práv v SR pre potreby 2. kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva“. Rada sa na viacerých zasadnutiach venovala príprave „Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR“.

Za účelom podpory aktivít realizovaných prevažne občianskou spoločnosťou, ktoré sa významne podieľajú na implementácii ľudskoprávných politík v praxi, bola vyhlásená **dotlačná výzva** „Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd“. V jej rámci bolo (spolu)financovaných päťdesiatosem projektov zameraných na podporu zraniteľných skupín spoločnosti a informovanie verejnosti v oblasti predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.

6. Otvorené ministerstvo a služby občanom

Konzulárna pomoc

Ochrana občanov SR v zahraničí a zlepšovanie kvality a dostupnosti konzulárnej pomoci boli aj v uplynulom roku nosnými bodmi v činnosti MZVaEZ SR. Počas celého roka a najmä pred letnou turistickou sezónou rezort venoval zvýšenú pozornosť informovaniu verejnosti prostredníctvom zverejňovania **cestovných informácií a odporúčaní** na svojom informačnom portáli. Novinkou bolo zavedenie zasielania **bezplatnej informačnej SMS** pri prekročení štátnej hranice so základnými kontaktmi na zastupiteľský úrad SR a spustenie mobilnej aplikácie **Svetobežka**, ktorá obsahuje praktické rady ako postupovať v núdzových situáciách v zahraničí a ďalšie relevantné informácie. Podarilo sa dosiahnuť uspokojivý stav vo využívaní **elektronického registračného formulára** pri cestách do regiónov so sťažnými bezpečnostnými podmienkami. MZVaEZ SR uplatňovalo osvedčenú prax **výjazdových konzulárnych dní mimo sídlo zastupiteľského úradu**. Išlo predovšetkým o výjazdy do regiónov Spojeného kráľovstva a USA. V čase letnej turistickej sezóny bol opätovne otvorený sezónny konzulárny úrad v chorvátskom Split. Pri riešení rastúceho počtu špecifických konzulárnych situácií (tzv. rodičovské únosy detí a odňatia detí občanom SR rozhodnutím cudzích súdov) MZVaEZ SR úzko spolupracovalo s Centrom pre medzinárodnoprávnú ochranu detí a mládeže a inými relevantnými inštitúciami.

MZVaEZ SR pokračovalo v budovaní a modifikácii **siete konzulárnych úradov vedených honorárnymi konzulárnymi úradníkmi (HKÚ)**. Ich celkový počet dosiahol 181 (Európa 80, Ázia 37, Afrika 18, Severná Amerika 15, Latinská Amerika a Karibik 21, Austrália 4). Pôsobenie HKÚ predstavuje neoddeliteľnú súčasť zabezpečovania ochrany práv a záujmov občanov SR a právnických osôb v zahraničí.

Jednou z priorít **vízovej politiky** bola redukcia vízovej povinnosti pre občanov SR a uľahčenie získania víz na hraničných priechodoch. Podarilo sa dosiahnuť zrušenie vízovej povinnosti pre občanov SR do Turecka; Filipíny predĺžili čas bezvízového pobytu z 21 na 30 dní; Kuvajt umožnil, aby občania SR mohli získať vízum na hraničnom priechode; Čína zaviedla 72-hodinový bezvízový tranzit mestami Šanghaj, Kuang-čou a Šen-jang, ak sa cestujúci preukážu letenkou a vízom do cieľovej krajiny.

SR, v snahe uľahčiť občanom Ruska a Ukrajiny cestovanie, umožnila získanie schengenských viacstupových víz s platnosťou na jeden až päť rokov na cesty za účelom turistiky, návštevy príbuzných, ako aj cesty z podnikateľských a obchodných dôvodov (občania Ruska aj na účel štúdiá). Podobné opatrenia SR začala uplatňovať aj voči podnikateľom z Turecka. Získať viacstupové vízum s platnosťou na jeden až päť rokov môžu od novembra takisto občania Bieloruska a Číny. MZVaEZ SR pokračovalo v úsilí uľahčiť získanie víza aj občanom štátov, v ktorých SR nemá svoje zastúpenie. Došlo k zmluvnej úprave zastupovania SR pri vydávaní víz s dvoma ďalšími štátmi – Belgickom a Španielskom, čím sa v tejto oblasti počet zmluvných partnerských štátov EÚ rozšíril na deväť. Pripravené sú dve nové dohody (s Portugalskom a Švajčiarskom), ktoré by mali byť uzavreté začiatkom roka 2014. Na základe doposiaľ uzavretých dohôd môžu občania príslušných štátov získať vízum na cestu do SR v dvadsiatich štyroch krajinách, kde nemá SR svoje diplomatické zastúpenie a SR zastupuje iné štáty EÚ vo vízovom konaní v deviatich krajinách.

Verejná a kultúrna diplomacia

Prezentácia SR, kultúry, umenia a cestovného ruchu prostredníctvom zastupiteľských úradov v zahraničí bola organickou súčasťou činnosti MZVaEZ SR. Spoločne s realizáciou úspešných programov a projektov pokračoval proces vytvárania optimálnej štruktúry, foriem a organizačného zabezpečenia² verejnej a kultúrnej diplomacie.

SR si v roku 2013 pripomenula dve významné výročia: **20. výročie vzniku samostatnej SR** a **1150. výročie príchodu sv. Cyrila a sv. Metoda na územie Veľkej Moravy**. Výročia boli príležitosťou informovať zahraničie o SR, ktorá je hlboko zakotvená v dejinách Európy, a súčasne SR prezentovať ako mladú, dynamickú a úspešnú krajinu. MZVaEZ SR pripravilo reprezentatívne výstavy, ktoré zastupiteľské úrady prezentovali vo viac ako päťdesiatich krajinách sveta. Pri príležitosti 20. výročia vzniku samostatnej SR si MZVaEZ SR pripomenulo **dve dekády úspešného pôsobenia slovenskej diplomacie** prostredníctvom konferencie „Moderná diplomacia: 20 rokov služby pre Slovensko“ (január). Na podujatí vystúpili poprední slovenskí diplomati, ktorí dosiahli počas svojho kariérneho pôsobenia široké uznanie a významné postavenie v medzinárodných organizáciách.

V rámci projektu „**Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013**“ poskytovalo MZVaEZ SR aktívnu súčinnosť pri implementácii komunikačnej stratégie a prezentácii

² Prejavom rastúceho významu, ktorý MZVaEZ SR prikladá uvedenej agende, bola aj organizačná zmena, v rámci ktorej došlo k transformácii Odboru verejnej a kultúrnej diplomacie na dva samostatné útvary – Odbor verejnej diplomacie a Odbor kultúrnej diplomacie.

iniciatívy „Putujúce mesto“ v zahraničí. MZVaEZ SR zorganizovalo výstavu umeleckých diel zdravotne postihnutých osôb „**Národná prezentácia umenia handicapovaných umelcov SR**“, ktorá bude v roku 2014 prezentovaná v zahraničí.

Rok 2013 priniesol vo verejnej a kultúrnej diplomacii pozitívne výsledky v oblasti spolupráce **vyšehradských krajín**. Uskutočnil sa prvý ročník Vyšehradského cyklistického maratónu, galakonzert na počesť výročia podpísania Vyšehradskej zmluvy, viaceré spoločné predstavenia, konferencie a workshopy. Projekty realizované krajinami V4, Rakúskom a Slovinskom v rámci **Stredoeurópskej kultúrnej platformy** mali za cieľ stimulovať spoluprácu v stredoeurópskom regióne a posilniť spoločnú kultúrnu identitu participujúcich krajín. Spolupráca úspešne prebiehala aj na úrovni členských štátov EÚ, resp. združení národných kultúrnych inštitútov **EUNIC** (projekt Literárna noc realizovaný vo viacerých európskych krajinách).

V roku 2013 bol podpísaný Program spolupráce medzi vládou SR a vládou Štátu Izrael na roky 2013 - 2016 v oblasti vzdelávania, vedy, kultúry, mládeže a športu. Uskutočnilo sa 4. zasadnutie Zmiešanej slovensko-rakúskej komisie pre oblasť kultúry, vzdelávania a vedy a 12. zasadnutie Medzivládnej slovensko-ukrajinskej komisie pre národnostné menšiny, školstvo a kultúru. V oblasti kultúrnych, školských, vedeckých a športových stykov MZVaEZ SR tradične spolupracovalo s MK SR, MŠVVaŠ SR, SAV a ďalšími partnermi.

Koordinácia jednotnej prezentácie SR v zahraničí

MZVaEZ SR pokračovalo v rozvíjaní jednotnej prezentácie SR v zahraničí, ktorú vníma ako riadený proces smerujúci k maximálnemu využitiu potenciálu oficiálnych prezentačných aktivít SR.

Pôsobenie rezortu v uvedenej oblasti bolo zamerané najmä na proces prípravy „značky Slovensko“ a na snahu zefektívniť spoluprácu jednotlivých aktérov podieľajúcich sa na prezentácii SR v zahraničí (MDVaRR SR, MH SR, MK SR, MŠVVaŠ SR, SACR a SARIO). Platformou spolupráce pri riešení uvedenej agendy sa stala **Pracovná skupina pre koordinovanú prezentáciu SR v zahraničí** pôsobiaca v rámci Rady vlády SR na podporu exportu a investícií. V rámci medzirezortnej koordinácie MZVaEZ SR zrealizovalo prehľad prezentačných aktivít jednotlivých rezortov a agentúr a pripravilo medzirezortnú informačnú platformu, ktorá umožní zúčastneným aktérom zdieľať informácie o pripravovaných aktivitách, dosiahnuť synergie a zabrániť duplicitám.

Pri príprave **brandingu** MZVaEZ SR nadviazalo na doteraz realizované aktivity a iniciovalo vypracovanie štúdie, ktorá prináša návrhy komunikačných posolstiev vhodných na prezentáciu SR v zahraničí. Na jej príprave sa podieľali externí odborníci, zástupcovia MZVaEZ SR a ďalších štátnych inštitúcií, ako aj predstavitelia podnikateľskej, akademickej a kreatívnej sféry. MZVaEZ SR iniciovalo vznik dvoch nadväzujúcich štúdií, ktoré rozvíjajú komunikačné posolstvá do podoby ich vizuálnych stvárnení.

Spolupráca s mimovládny neziskový sektorom

Mimovládne neziskové organizácie (MNO) predstavovali vo viacerých oblastiach nezastupiteľných partnerov rezortu diplomacie. Podieľali sa na **príprave jeho koncepčných a strategických materiálov** („Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2014 - 2018“, „Deklarácia MZVaEZ SR o spolupráci s mimovládny neziskovými organizáciami

pri plnení úloh rezortu“, „Zameranie zahraničnej a európskej politiky SR na rok 2014“, brainstorming o angažovanosti SR v agende Východného partnerstva a pod.).

Z iniciatívy MNO, resp. v spolupráci s nimi sa uskutočnili viaceré **významné podujatia**, ktoré prispievali k širšej spoločenskej diskusii o aktuálnych témach zahraničnej, bezpečnostnej a európskej politiky (Hodnotiaca konferencia zahraničnej a európskej politiky SR, medzinárodná bezpečnostná konferencia GLOBSEC, Národný konvent o EÚ, Slovenské bezpečnostné fórum).

MZVaEZ SR na podporu svojich zámerov a aktivít MNO aktívne využívalo **dotačné mechanizmy** a nástroje oficiálnej rozvojovej pomoci. V rámci dotačného mechanizmu v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky bolo (spolu)financovaných tridsaťšesť projektov. Podpora bola zameraná najmä na vypracovanie štúdií, analýz, publikácií a organizáciu verejno-vzdelávacích podujatí, vedeckých konferencií a seminárov.

Slováci žijúci v zahraničí

V rámci novely kompetenčného zákona MZVaEZ SR získalo nové kompetencie v oblasti realizácie štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí. Zastupiteľské úrady zintenzívnili svoju činnosť zameranú na krajanov. Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí začal s prípravou „**Koncepcie štátnej politiky SR vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na roky 2016 - 2020**“.

7. Profesionálna zahraničná služba

SR mala koncom roka 2013 celkom **83 zastupiteľských úradov** (64 veľvyslanectiev, 7 misií pri medzinárodných organizáciách, 9 generálnych konzulátov, 2 pobočky zastupiteľských úradov, 1 Slovenský ekonomický a kultúrny úrad) a 8 Slovenských inštitútov. V priebehu uplynulého roka došlo k uzavretiu Zastupiteľského úradu SR v Kuala Lumpur (Malajzia), zriadený bol Zastupiteľský úrad SR v Kišiňove (Moldavsko) a Zastupiteľský úrad SR v Abu Dhabí (Spojené arabské emiráty). Tieto zmeny vychádzali zo zahraničnopolitických zámerov SR a zohľadňovali aktuálne finančné možnosti rezortu diplomacie. MZVaEZ SR prehodnotilo zriadenie Zastupiteľského úradu SR v Tunise (Tunisko). Činnosť Zastupiteľského úradu SR v Tripolise (Líbya) nebola v dôsledku bezpečnostnej situácie obnovená. Z rovnakých dôvodov Zastupiteľský úrad SR v Damasku (Sýria) naďalej dočasne pôsobil v Bejrúte (Libanon).

Prioritou personálnej politiky a riadenia ľudských zdrojov boli aktivity zamerané na skvalitnenie ľudského potenciálu zahraničnej služby, jej stabilizáciu, vyššiu motiváciu a rozvoj. V oblasti zvyšovania kvalifikácie zamestnancov MZVaEZ SR a ďalších orgánov štátnej správy pokračovali prípravy vzdelávacích aktivít súvisiacich s blížiacim sa predsedníctvom SR v Rade EÚ. Vláda SR schválila „**Národný program vzdelávania zamestnancov štátnej správy pre potreby predsedníctva SR v Rade EÚ v roku 2016**“. Na jeho základe MZVaEZ SR vypracovalo projekt „Zvýšenie kvality výkonu zamestnancov štátnej správy v oblasti agendy EÚ: príprava na predsedníctvo SR v Rade EÚ“ s cieľom zabezpečiť centralizované vzdelávanie. Na financovanie týchto aktivít sa plánuje využiť štrukturálne fondy EÚ. V spolupráci s Ekonomickou univerzitou v Bratislave realizovalo MZVaEZ SR akreditovaný vzdelávací program „**Príprava na prácu ekonomického**

diplomata v zahraničí“. Prednášky mali otvorený charakter a zúčastnili sa ich aj zamestnanci iných ústredných orgánov štátnej správy.

V roku 2013 pokračovala modernizácia a racionalizácia informačno-komunikačnej infraštruktúry MZVaEZ SR. V oblasti ochrany utajovaných skutočností a ochrany osobných údajov boli na zastupiteľských úradoch plnené opatrenia na zvýšenie vnútornej a vonkajšej bezpečnosti v zmysle plnenia schengenských kritérií. V rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti rezort diplomacie úspešne začal prípravu projektu „Elektronizácia služieb na úseku ochrany práv a záujmov občanov a podnikateľov SR v pôsobnosti MZVaEZ SR“. V dôsledku konsolidácie verejných výdavkov MZVaEZ SR pokračovalo v zavádzaní efektívnych **úsporných opatrení** v oblasti finančných tokov, reštrukturalizácie majetku SR v zahraničí a transparentnosti verejného obstarávania. Napriek limitovanému objemu rozpočtových prostriedkov MZVaEZ SR zabezpečilo plnenie prioritných úloh na požadovanej úrovni.